

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZEGYESÜLET HIVATALOS LAPJA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

CLUJ
Str. A. Muresan 10.
Telefon 158. sz.

Felelős szerkesztő:

TÖRÖK BÁLINT
az EME főtítkára.

A lapot az EME tagjai tagsági
illetmény fejében kapják. A lap
megjelenik havonként egyszer.

Az E. G. E. mezőgazdasági és ipari kiállítása Szatmáron.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet évenként Erdély nagyobb részeiben mezőgazdasági-, ipari- és kisállatkiállítást rendezni és ezeknek a kiállításoknak a rendezésével előmozdítja az illető vidék gazdasági vérkeringését. Közelebb hozza a falut a városhoz és kedvező alkalmat nyújt az ipar és kereskedelem számára új összeköttetések teremtésére. Az E. G. E. legutóbbi kiállítását Sepsiszentgyörgyön rendezte, az idén a kiállítását Szatmáron fogja megtartani. A Szatmáron szeptember hó 6—10. napjain rendezendő mezőgazdasági-, ipari- és kisállatkiállítás szakonként osztályozva több csoportra fogja bontani. Az EGE korábbi kiállításaihoz szemben a szatmári kiállítás csoportjai lényegesen ki fogják bővülni és pedig a legújabb időkor követelményeinek megfelelően. Szükségessé tette az EGE kiállításainak fejlődése is. Így a kiállítás egyes csoportjai a következőkben állapíttatnak meg:

1. *Gazdasági termények és termékek.* Tárgyai: mindenféle mezőgazdasági termény és termékek, nyersen vagy feldolgozott állapotban, mezőgazdasági ipari termékek. 2. *Kertészeti és szőlészeti.* Tárgyai: gyümölcs, zöldség és virágkertészeti termények, termékek nyersen vagy feldolgozott állapotban. Konzervek, aszalványok, gyümölcsborok, likörök, pálinka, konyhakerti vetemények, zöldségfélék, cserepes és vázvirágok, szőlő, bor, kertészeti eszközök, anyagok, kellékek és cikkek. 3. *Kisállatkiállítás.* Tárgyai: baromfi, galambnyulak és termékeik: tojás, toll. szörmék. Baromfifeldolgozási cikkek, keltetőgépek mesterséges, erő- és póttakarók stb. 4. *Méhészeti kiállítás.* Tárgyai: élőméhek, kasok, árok, méz, viasz, mézbor, méhser, mézlikör, mézecet, méziszák, méhészeti eszközök, anyagok, preparátumok, képek, rajzok stb. 5. *Erdészeti, vadászat.* Tárgyai: az erdészeti vadászat körébe vágó cikkek, anyagok, faneműek nyersen feldolgozott állapotban, fegyverek, kitömött állatok, kidolgozott vadbőrök, erdészeti és vadászati kellékek. 6. *Gazdasági gépek, eszközök, anyagok és egyéb ipari termékek.* Tárgyai: gazdasági gépek, traktorok, ekék, vetőgépek, kapálógépek, motorok, takarmányfeldolgozó gépek, mérlegek, járműjavítási, tejjgazdasági gépek, eszközök, anyagok, jár-

művek, szállító eszközök, autók, kocsik, szekerek. Növédelmi szerek, műtrágyák, állategészségügyi cikkek és kekek. Háztartási, lakberendezési, ruházkodási stb. ipari cikkek. Uj találmányok, szabadalmak. 7. *Élelmiszeripari kiállítás*. Tárgyai: mindennemű iparilag előállított nyers és fogyasztásra kész, feldolgozott élelmiszer. Hus, liszt, tej stb. feldolgozott ipari termékei és melléktermékei. 8. *Népművészeti és házi ipari tárgyak, természeti kincsek*. Tárgyai: népművészeti cikkek, lakásberendezési tárgyak, butorok, gazdasági, háztartási eszközök, a népviselet, ruházat összes kellékei, női kézimunkák, festés, faragászat és azok eszközei, kellékei. Háziipari tárgyak: fonó, szövő, faragó, háziipari termékek. Szöttek, nyelk, varrottások, gyapju, len, kenderfonó- és szövőipari termékek, kosár, nád, hárs, sásfonó ipari cikkek, agyagi termékek stb. Természeti kincsek: iparilag feldolgozható anyagok és értékesíthető közetek nyersen és feldolgozva. Források és egyéb ércek, ásványvizek, gyógyvizek. Az erdélyi fürdőhelyek ismertetése, fényképek Erdély nevezetesebb természeti szépségeiről és kincseiről. 9. *Képzőművészet*. Tárgyai: képzőművészeti termékek, festmények, szobrok, rajzok. 10. *Irodalom*. Tárgyai: a köz- és mezőgazdaság, közművelődés, ipar társadalmi körébe vágó szakmunkák, tervek stb. 11. *Turisztika*. Tárgyai: a turista propaganda eszközei, turista kellékek, cikkek, fényképek. Amint a fentiekből megállapítható, a kiállítás igen változatosnak ígérkezik.

A kiállítás rendezősege minden lehetőet elkövet, hogy a kiállítás tanulságos, mozgalmas, a mezőgazdaság és ipar szempontjából egyaránt hasznos és eredményes legyen. Ehhez a kiállítás tartamára szakelőadásokat, bemutatókat, veteményeket, vitagyűléseket stb. rendez az illetékes tényezőktől való előzetes megállapodások alapján. A mezőgazdasági ipari kiállítás megnyitásának napján a Szatmári Mezőgazdasági Kamara nagyszabású állatkiállítás rendezését is a tervbe. A kiállításon bemutatott gazdasági gépek és eszközök munkaközben is bemutatásra kerülnek az e célból kijelölt területen. A kiállítással kapcsolatban a kolozsvári Tőzsde gyümölcs-aukció rendezését vette tervbe. A kiállítás tartama alatt az ipari és kereskedelmi érdekképviselői szervek Szatmáron olcsó hetet és kirakatversenyt rendeznek.

A méhcsaládok szükség és serkentő etetéséről.

A méhcsaládok élelem hiánya az évnek bármely szakában előfordulhat, s ha a szükséges segítség idejekorán nem érkezne, akkor a család rohamosan néptelenné válik és a tosz pusztulás fele halad.

Az élelem (méz) hiányának három féle oka lehet:

1. ha valamely család elveszti a tél folyamán az anyát, avagy kimerülő félben lévő gyengén petéző képességgel leérett öreg anyja van, minek következtében a munkás nép utánj

a fennakadást szenved — elnéptelenedik, napról-napra kevésbé lesz a külső munkára kijáró méh s így képtelen lesz a szabadban kinálkozó, kedvező legelő kihasználására,

2. Ha a méhek gondozója kapzsi és elszedi a családtól csak az esetleg őt megillető méz üzemben található méz készletet, hanem a fészekben elraktározott — rendszerint a család áttelelését fedezni hivatott mézmennyiséget is.

Ilyen esetben a család a főhordás megszűnése után a legkevesebb esetben már vajmi keveset tud magának begyűjteni, mert a téli hónapokban táplálkozásukra és a szükséges meleg kifejllesztésére s végül a család kora tavaszi bőséges mennyiségű fiasítás fölneveléséhez képtelenül igényelni szokott élelem mennyiséget biztosítani,

3. A méhesaládok szorgalmas munkálkodására és a bőséges méz begyűjtésére káros hatást gyakorló rendszertelen levelezetlen időjárások — ilyen a túlkésői tavaszodás, tartós hideg idő, mely a családok kellő időre való erős népessé fejlődését gátolja s a virágok nektár képződését teszi lehetetlenné — továbbá a sok szeles idő, mely gyorsan kiszáritja a virágok nektár készletét és a huzamosabb ideig tartó hűvös idő, mely sok esetben a legbőségebben mézeleni szokott virágok és hársfa virágzás eredményes kihasználását szokta akadályozni. Végül a főhordás idejében előfordulni szokott hosszú ideig tartó eső nélküli erős száraz meleg idő, mely szintén lehetetlenné teszi a virágok kelyhében képződő nektár begyűjtését.

Ilyen aszályos kedvezőtlen időjárásban volt része a jelenlegi Európának az egész világnak, de különös képpen Közép-Európának, hol kevés vidék kivételével az egész március—április és május hónapokban egyáltalán nem volt számottevő méz készlet. Ezen rendkívüli időjárás következménye a méh családok jelenlegi nagy arányú élelem hiánya s ez alól kivételt csak azok a családok képeznek, melyek rendkívüli bőséges mennyiségű téli mézkészlettel mentek telelőbe, avagy a szárazság ideje alatt élelem pótlásban lesznek részesítve, minek következtében olyan erős népessé fejlődhettek, hogy az imitt-amott előforduló nektárt szorgalmasan kitudták használni. ;

Az elmondottakból azt láthatjuk, hogy ok van elegendő arra, hogy a méh családoknál az élelem hiány létrejöhesse, azt is tudjuk, hogy valamennyin lehet és kell is segíteni, mert az ismerttetett okok közül kettőt a méhésztudomány gondatlansága okozta, míg a harmadik a természetből ered, de tudva a természet törvényeit az azt, hogy a természet igyekezik pótolni a hiányait, az azt, hogy a természet igyekezik pótolni s a méhésztudományra vonatkozólag pedig olyan módon, hogy a silány esztendőket rendszerint bőségesek követték, melyek az előbbieket is pótolják.

Tartsuk tehát mindenkor szem előtt azt, hogy csakis erősen, sok munkás méhekkal rendelkező családokkal érdemes számolni, amelyek biztosíthatják saját élelmi szükségleteiket s ezzel a család fennmaradásától is, egyben pedig, legtöbbször még bőségesen megoszthatják gondozójuk fáradságát is a család elvehető fölöslegnek mutakozó méz készlettel;

Az anyagi eredményeket elérhetjük, akkor, ha elsősorban is biztosítjuk minden körülmények között a méh családjukat az áttelelésre feltétlenül szükséges mennyiségű méz készletet, mely kb. 10—12 kg-ot tesz ki. Ezen mennyiség elegendő lesz nekik arra, hogy akár hosszantartó telet is élelem hiánynélkül áttelelhessen és emellett lehetővé váljék az is, hogy a tavaszi fiasítás bőségesen létrejöhesse ami az alapképezi a nektárt nyújtó méhlegelő eredményes kihasználásának.

Tevékeny petézése csakis első osztályu anyabölcsők kikkelt, fiatal 1—3 évesnél nem idősebb anyák képesek s csak ilyeneket türjünk meg. Az ilyen anyákkal és bő méz készlettel rendelkező családoknál, rohamosan fog a fiasítás megindulni és fejlődni, de csak addig az ideig amíg elegendő méz készlet áll rendelkezésükre.

Mihelyt szükségét szenvednek, alább hagy ezen tevékenység, sőt sok esetben előfordulhat az is, hogy élelem hiánya miatt a testi átalakulás félben lévő még kikeletlen fiasítást kénytelenek kidobálni s különösen akkor, ha a tavaszi időjárás is hűvösre fordul és nektár gyűjtésre alkalmatlanná válik. Ha ilyen esetekben nem siet a méhészt idejekorán a család segítségére, akkor sok esetben olyan visszaesés állhat a családok felnépesedése tekintetében, mely jóformán több helyre sem hozható.

Ezért ajánlatos a tavaszi első átvizsgálás alkalmával méz szükében szenvedő családok élelemmel való ellátása.

Csakis azoktól a családoktól remélhet a méhészt saját részére is mézhozamot, melyek április hó végéig olyan népesek fejlődtek, hogy a fészket egészen igénybe vették a gyümölcsvirágzásból nyert méz elraktározására és a sok fiasítás elhelyezésére, minél fogva szükségesnek mutatkozik a családok honának a bővítése a mézür megnyitása által.

Hogy ezt az állapotot elérhessük ajánlatos a mézeltetés szánt összes családjainknak április hó folyamata alatt hetenként legalább egyszer $\frac{1}{2}$ —1 klg. mennyiségű serkentő etetést adni még azoknak a családoknak is, melyek a fészükben már kész méz készlettel rendelkeznek.

Az ilyen spekulációs célzatu etetés a családokat valószínűleg boldoggá teszi — feltűnő módon serkenti az anyát a petezésre, és az összes munkás méhek szorgalmát.

Az ilyen uton befektetett tőkének kamatait a méhek természetesen megtérítik. A serkentő etetéshez mindenkor $\frac{1}{3}$ -ad részben vízzel felhígított langyos, meleg állapotban lévő méz használjunk, mert csak az ilyen teszi meg a rendkívüli hatást.

Ha tartalékban lévő befődelezett mézes keretekkel rendelkezni az április havi serkentő etetés céljára akkor azokat a családoknak való beadása előtt azok födelezését megvonjuk (felszaggatjuk) és azután langyos vízzel bepermetjük. Serkentő etetésre kristály cukorból készített szirupot alkalmazhatunk. Április hó végén szüntessük be ezen spekulációs etetést azon oknál fogva, hogy szoktassuk a család mű

s méheit a szabadban kínálkozó nektár behordására és más-
ól nem szabad annak megtörténnie, hogy a kétféle élelem
ze vegyülhessen az elraktározás közben.

Az okszerűen gazdálkodó méhész a főhordás ideje alatt
ijus hó közepétől június hó végéig időnként betekint a méz-
be feleresztett családjaiba s ha ott azt látja, hogy a hordás
dményesen folyik akkor annak további serkentésére el-
di az ott található már teljes egészében meghordott és föde-
éssel már legalább részben ellátott érett mézet tartalmazó
reteket. Ezek helyett üres teljesen kiépített tartalék kerete-
t, avagy műlép közfalal ellátottakat helyez.

A kiszedett mézet tartalmazó keretek közül azokat, me-
ek már teljesen be vannak födelezve minden családja
szére 2—3 darabot tavaszi szükség avagy serkentő etetés
ljára tartalékba helyez, a többit pedig kipörgeti. A méz
tékesítésével azonban a főhordás lezajlásáig, esetleg augusz-
s hó végéig vár, egyrészt azért, mert addig az árak végle-
sen kialakulnak, másrészt és főként azért, mert ez idő táj-
n már egész nyugodtan elvégezheti a méhesaládok előzetes
telelését is. Ez az előzetes betelelés fogja azután megmu-
tni, hogy tulajdonképpen mennyi a fölösleges méz készlet,
lyet a méhész minden aggodalom nélkül értékesíthet.

Az előzetes betelelés alkalmával egyéb fontos tudnivaló
gok között meggyőződést szerez afelől is, hogy a családjai-
k van-e annyi mézkészlete, mely a téli időre és a kora
vaszi fiasítás fölnevelésére elegendő lesz. Ha azt tapasztal-
má, hogy valamelyik családjánál mézhiány volna, akkor
t olyan családok mézkészletéből pótolja, ahol fölösleg mu-
tkozik. Az esetben ha mézfölösleg a családokban egyáltalán
m mutatkozna, akkor méz beszerzéséről kell idejében gon-
skodnia. Ez utóbbi az aszályos időjárásu esztendőkbén szo-
tt előfordulni s bizony sok esetben nagy gondot okoz a
éhésznek, mert az eladásra kerülő csekély mennyi-
g és annak magas ára miatt nem könnyű dolog s így sok
etben kénytelenek leszünk a méhesaládot élelem hiányának
tlására kristály cukorból készített szirupot alkalmazni.

Az ilyen mézpótló szer azonban nem a legmegfelelőbb,
ként az őszi etetésre, mert rendszerint gyorsan cukrosodik
negjegecesedik), könnyen megerjed és savanyú lesz, más-
lól nagymennyiségű ürülék válladékokat idéz elő s ha a ta-
szi első tisztulási lehetőség ideje későn érkezik, akkor a
éheknek a nagymennyiségű ürülék visszatartása, vérhas-
tegséget idézhet elő. Ezért igen fontos dolog az, hogy a
istálycukor szirupot a legnagyobb gonddal készítsük.

A szirup gondos elkészítése a következőképpen történ-
n: egy kiló kristálycukorhoz egy liter vizet adunk, azt ese-
p vagy zománcozott edényben addig főzzük, amíg az a kellő
früségét elérte, főzés közben a folyadék felületére gyülemlő
abot eltávolítjuk és végül hűlni hagyjuk. Hogy a szirup a
vanyodástól mentes legyen, adjunk minden kilóhoz 3—4
lepp hangyasavat (többet semmi esetre sem!).

A családok szükség vagy serkentő etetése alkalmával a

rablás elkerülése végett, legyünk mindenkor óvatosak s e gett csakis az esti órákban etessünk, mikor is a méhek járása már megszűnt, s igyekezzünk egyszerre legalább 1 kilogrammot nekik juttatni, mely mennyiséget estétől 1 gelig a méhek képesek elhordani. Az etetés elvégzése u törüljük gondosan vizesruhával fel az esetleg elcsepegte etető anyagot mindenünnen, ugyszintén mossuk meg az ö szes használatba vett eszközöket és távolítsuk el a méhes l nyékéről a megmaradt etető anyagot, mert ezeknek elmul tása szintén könnyen előidézhetheti a rablás létrejöttét.

Kaptárakban lévő családoknak a folyékony mézet va szirupot teljesen kiépített üres keretekbe avagy a fészket záró fedődeszka helyére alkalmazható etetővalyukba ön juttatjuk.

Kasos családoknak, ha azok nem volnának felső mész (átmeneti ládákkal ellátva, akkor a kasok alá a fenékdé kára helyezett lapos edényekbe öntve adjuk s az edény szíére apró lécdarabokat (pallókat) avagy szalmaszála teszünk, hogy a méhek az élelembé bele ne fulladjanak.

Ha a méhek az esetleges hűvös idő miatt nem hordh nák fel a nekik juttatott eledelt, akkor egy másik etető m szerhez kell folyamodnunk éspedig a következőhöz: hos nyaku üvegbe töltjük az eledelt és az üveg száját több orgántinnal bekötjük, az ilyen etető üveg részére a kas fe (esűcs) oldalán egy annak megfelelő kis lyukat vágunk, oly formán, hogy az átlyukasztás egészen a kasban levő épít nyekig történjen. Mármost az üveget az orgántinnal beköt nyakos részével a lyukba helyezzük, melyből a higitott n vagy szirup apránként ki fog szivárogni s a méhek el fog azt hordani. Ha az időjárás hűvösre fordulna, akkor az et üveget rongyokba burkoljuk.

Ha valamely családot a téli időszak alatt volnánk két telenek élelempótlással ellátni és ebből kifolyólag a csal megbontására kerülne sor, akkor azt egy fagymentes, eny levegőjű helyiségben hajtjuk végre.

Kristálycukorból készített sziruppal etetett családja kat kora tavasszal vizsgáljuk meg gondosan, hogy nem vol a szükségétetésnek valamelyes káros hatása a család egé séges áttelelésére és a tavaszi fejlődésére, amin esetleg si gósen segítenünk kell.

Az őszi szükségétetést végezzük mentől előbb, hogy méheknek elegendő idejük legyen azt befődelezni, ami az é lem állandósítását fogja biztosítani. *Stief Ottó.*

FIGYELE !

412

A mai gazdasági viszonyokhoz márten a múltépet mélvén leszállított ában tudom szállítani. — Garantált tiszt, méhviasszból hengerpréss szakszerűen előállítva, bármely méretben. Ára kilogrammonként 140 lei.

Tegyen próbamegrendelést!

SZÖLLÖSY GYULA méhgazdasága Reteg, Jud. Somes

A méhek levegőszükséglete és a vérhas.

A méhnek bőséges, friss levegőre van szüksége, hogy vezete az élelmét, a mézet és a virágpport feldolgozhassa így életét fenntarthassa. A táplálkozás tulajdonképpen nem s mint égési folyamat. Hogy ez a folyamat zavartalanul hessen végbe a szervezetnek nagyon sok oxigénre van ksége. A szénsav ellenben az égési folyamatot gátolja, rélfogva az életfolyamatokra káros hatással van. A lélekzés ntősége és lényege épen abban áll, hogy a szervezet kívül- a levegőből állandóan oxigént vesz fel, a testben képződött nsavat pedig eltávolítja.

A méh légzési szükséglete aránylag jóval nagyobb mint s élőlényeké. A légzési szükséglet a méheknél egyébként időszak szerint sem egyforma. A gázmennyiségek az év- kokkal változnak. Nyáron a legkisebb, tavasszal pedig leg- yobb az oxigén felhasználás és ennek megfelelően a szén- kiadás.

A méh lélegzőszerve nagyon eltér más állatokétól. A méh zőszerve a légzacskókból és az ezekből kiinduló megszá- hatatlan, finoman elágazó légesövekből, illetőleg hajszál csövekből áll. A légesövek körülveszik az összes szervet behatolnak a test összes részeibe és így a méhtestet egyen- esen ellátják oxigénnel és viszont eltávolítják abból a nsavat.

A lélegzéssel szorosan összefügg a méhtest meleghá- ztása. A méheket jóideig az u. n. hidegvérűek közé sorolták, melyeknek testhőmérséklete a környezet hőmérsékletével ltozik. A méheknek ugyanis bizonyos határok között meg- n az a képességük, hogy a hőképződést szabályozzák. A gasabb rendű állatokhoz hasonlóan a szaporább lélegzéssel, gy másképpen a gázcsere növelésével a méh is tudja a belső legét fokozni, ez azonban nem tart egyenlő lépést a levegő mérséklet süllyedésével. 10 C fok alatt ez a képesség meg- ünik és a méh megdermed. Ezért a méheket télen a hideg en óvni kell. Azonban nem szabad felednünk, hogy a méhek rsas-meleget az u. n. szociális melegháztartást üznek. Télen omóba vagy teletűfűrtbe tömörülnek és közös meleget fej- sztenek, miközben a meleg előállítására a méz mint fűtő- yag tökéletesen elég. Tehát a méhek a levegő lehülésével zösen védekeznek, illetőleg a család téli esomóba tömörülve zösen védekeznek a hideg ellen, amikor a mézeslépen téli fész- t ütve a esomót fűti.

Ezzel a közös fűtéssel, vagy közös meleggazdálkodással méhesalád a legzordabb téllal is megküzd, de csak esomóba mörülve és akkor, ha bőséges méz, mint fűtőanyag, áll ren- lkezésükre, amelyet elégetnek. Az égéshez azonban levegő, letőleg oxigén szükséges. És hogy az égés zavartalanul tör- njen, sok friss levegőre van szükség, mert a nem friss, el- asznált levegő sok szénsavat tartalmaz, amely épen az égést ítolja. Innét van az, hogy az újabb felfogás nemesk azt han- ztatja, hogy a méhesaládnak télire sok jó téli élelemre van

szüksége, hanem bőséges friss levegőre is. Az előbbiekből hető az is, hogy miért teleg jól a méhesalád az egyes falu k tárookban is és miért kell télen is tágas kijárónyilás a né családok részére, de könnyen belátható a fenntebbiekből az hogy miért kell télire, de különösen tavasszal a fiasítás m indulásával különösen melegen takarni a fészket. Az eg méh kiszakítva a családból a hideggel szemben nem tud m küzdeni, hanem megdermed és elpusztul.

Az elmondottakból folyik az a gyakorlati szabály is, ho a kijárónyilást nem szabad tulságosan megszükiteni, m különben a méhesalád levegőhiány következtében vérhas is eshet. Ugyanis, ha ősszel a kijárónyilást erősen megszü jük, a fészket pedig abban a hiedelemben, hogy a méhek télen megfagyhatnak, tulságosan melegen, rosszul beburk juk, akkor télen a hullák vagy jégcsapok elzárhatják, eld gaszolja a kijárót annyira, hogy a friss levegő beáramlá akadályt szenved és a levegőáramlás a kaptárban telegő mé család légszükségletének kielégítésére nem elégséges, akk beáll a levegőhiány. Légzési szükségben a méhesalád szenved és ezt zugással is elárulja. Levegő hiányban a méhek, felegy nesednek, összevissza futkosnak, mászkálnak, bemoeskolj a kaptárt és egymást és részint megdermedve elpusztulna. A kijáró kitisztításával és a levegő beáramlási útjának sz baddá tételével segíthetünk a bajon. *Koppán dr.*

A magyarországi méhek ormányának hosszúsága.

A méhek ormányának hosszúsága nemesak azért fontos mert a fajta jellemzője, hanem azért is, mert a hosszú ormány méhek mélyebbre nyulhatnak a virágok kelyhébe és több ne fárt gyűjthetnek. Érdekes, hogy külföldön már sokan foglá koztak a méhek ormányának, vagy ahogy a méhészek mon ják: nyelvének mérésével; a magyarországi méhek ormány nak hosszúságáról azonban semmit sem tudtunk. Ezt a hián pótolta Dr. Örösi Pál Zoltán. Méréseinek eredményét rövid a „Méhészet“ 1933, 82—84. lapjain közölte. Most végre „Debreceni Szemle“ 1934. áprilisi számában teljes részlete séggel megjelenhetett főmunkatársunk dolgozata. A cikk rés letesen tájékoztat az ormánymérés céljáról, leírja a használ tos módszereket s azokat meg is bírálja. Utasítást közöl a viz gálendő méhek gyűjtésére, megölésére, konzerválására, a ormány kiboncolására és magára a mérésre. Ez az apróléko ság nagyon fontos. Hiába mérné valaki pl. a kaptárból tal lomra összefogdosott méhek ormányát. A munkások ugyan eltévednek, a kaptárban idegen méhek is vannak, még pedi sokkal többen, mint ahogy a méhészek gondolják. Hiába áll pitjuk meg tehát, hogy egy bizonyos család a továbbszapor tásra érdemes, mert lehetséges, hogy sok hosszú ormányu mé szomszédos kaptárakból tévedt be. A mérés céljára tehát eg szen fiatal, még kinnt nem járt méheket kell gyűjteni. De a sem mindegy, hogy a méheket hogyan öljük meg s hogyan

konzerváljuk. (Családonként 80—100 darab méh ormányának méréséről van szó, ez bizony nagy munka, egyszerre el nem végezhető, a méheket esetleg hosszabb ideig is el kell tartanunk.) Az ormány erősen zsugorodhatik, ha a méhet nem megfelelő módon ölik meg és konzerválják. A régebbi orosz mérések nem hitelesek, mert az oroszok olyan módszert követtek, mellyel az ormány sokszor 11%-kal is megrövidült. Ez közepesen 0.65 mm-t jelent. Ugyanesak nagyon fontos az ormány kibonecolása. Itt igen könnyű hibát elkövetni. *Ö. P. Z.* fényképekkel magyarázza meg, hogyan kell az ormányt a mérés céljából helyesen kibonecolni. A cikket 1 rajz, három fénykép és 14 táblázat egészíti ki. A képek és táblázatok angol magyarázattal is el vannak látva s a külföld részére angol szövegű különlenyomat is készült. A Debreceni Szemle említett száma megszerezhető a könyvkereskedések útján, vagy egyenest a kiadóhivatalból (Debrecen, 10. sz. postahivatal, Földrajzi intézet). Mutatóba közöljük az egyik táblázatot. Ez a táblázat a debreceni méhek ormányának közepes hosszúságát hasonlítja össze:

A méhek származás	Ormányuk közepes hosszúsága milliméterben
Leningrad	5.73
Moszkva	6.06
Tula	6.26
Ukrajna	6.43
Debrecen	6.53
Ciskaukasia	6.64
Abkhasia	7.01
Mingrelia	7.10

Ebből látható, hogy a magyarországi méheknél hosszabb ormányu méhek is vannak ugyan, de méhünk nem tartozik a rövid ormányuak közé. Tenyésztanyagunk jobb, mint sok más vidéké. Csak az a baj, hogy a kiválóatással, nemesítéssel nem sokat törődünk!

A méz hatása a gyermek fejlődésére.

A legtöbb házban ritka esemege a méz. Egy izben egy gimnázium első osztályu tanulóit megkértem, hogy szüleik segítségével egy kis cédulára írják rá, hányan vannak a családban s évente körülbelül mennyi mézet fogyasztanak. A cédulák *névtelenek* voltak, hogy esetleg szégyenkezés vagy más hasonló a válaszok hitelességére hatással ne legyen. Természetesen így sem lehet egészen megbízhatónak tartani a válaszokat. De azt mégis igaznak fogadhatjuk el, amikor az osztály $\frac{1}{3}$ részének családjában *egyáltalán* nem fogyasztanak mézet. Ott, ahol fogyasztanak, a legkevesebb fél kiló, a legtöbb 2 kiló volt. Pedig a méz igen értékes táplálék felnőtteknek, gyermeknek egyaránt. Megérdemli, hogy mindennapi táplálékunk legyen. Különösen az iskolás gyermeknek fontos, hogy mézet kapjon. Az iskola nagyon meg-

viseli a gyermeket. A szülők és tanárok hiába küzdenek az u. n. „tulterhelés“ ellen. E „tulterhelés“ megvan, a gyermek agyában rövid idő alatt sok száraz adatot, tárgyi tudást *kell* besajtolni. Sok lelkiismeretes, jó diák olyan az érettségi után, mint a kifacsart citrom: már többet nem lehet belőle facsarni. Fáradt az élet elején, erejét felőrölte az életre való előkészület. Ugy járt, mint aki hegyre akart mászni, de a síkságon futott s a hegyen már nem bírja szusszal. Az iskolásgyermek táplálékát úgy kell megváltani, hogy könnyen emészthető legyen és sokat nyújtson. Nagyon ajánlható a méz. Ezt bizonyítják Dr. Emrich Paula gyermekorvos legújabb kísérletei. Emrich Paula már régóta foglalkozik a mézzel. Néhány évvel ezelőtt érdekes adatokat közölt arról, hogy a mézzel való táplálkozás milyen kitünő hatása a gyermekek vérszegénysége ellen. Most a súlygyarapodásról közöl fontos tudnivalót. A kísérletek színhelye a berlini gyógypedagógiai kutatóintézet. A rendszeres táplálékon kívül 36 gyermek mézet, 36 pedig gyümölcsizt kapott tiz napon át. A gyermekek súlya mind a két csoportban gyarapodott, de nem egyaránt. Az átlagos súlygyarapodás a következő volt:

Mézet evő fiuk + 132 gr. Gyümölcsizt evő fiuk + 97 gr.
lányok + 61 gr. lányok + 53 gr.

A méz nemcsak kitünő táplálék, hanem alig is van gyermek, aki ne szeretné. Ára sem olyan nagy, hogy meg ne lehetne fizetni. Élvezhető kenyérrrel, vagy kávéban, teában cukor helyett. A mézes kávé ize más, mint a cukrosé, de nagyon kellemes. Ha a mézet vajjal keverjük, még értékesebb táplálékot kapunk. A vaj és méz kiegészíti egymást. A méz cukrot ad, a vaj zsírt és fehérjét.

Az összes kiállításokon minderrütt aranyérmével kitüntetett garantált tiszta **méh**-viaszból he gorrpésen kés ült

M Ű L É P E T

szállítok, szép élesnyomású vékony lapokat bármilyen méretű kaptárokhoz (Pld. 1 kg. 1/2 orsz. 42 drb.) A műlöp jóságáért és tisztaságáért garantálok.

1 kg. 150 Lei.

3-5-ig 145 Lei és 6-10-ig 140 Lei.

Tiszta, salakmentes viaszt elfogadok átdolgozás végett 25% levonással, vagy kéként 35 Lei ráfizetés ellenében. Nagyobb átdolgozásnál és vételnél kérjen külön árajánlatot.

Szállítok Hanemann rácsot □² 180 Lei, cinezett drótot 1 kg. 80 Lei. Sarkantyuskerék, 1 drb 55 Lei. Méhek vételét és eladását közvetitem.

TÓTH ISTVÁN gazd. méhészte,
Cluj, Calea Dorobanşilor 74.

Vasuti és posta csomagolás teljesen díjtalan. Facilia mag 1 kg. 100 Lei.
1 cs. Kellissa ofic. 5 Lei.

Ültessünk fákat.

Nekünk, méhészeknek még több örömet okoz a faültetés mint más, közönséges halandónak, mert mi a fákat nemcsak nagukért a közismert hasznukért szeretjük, hanem azért is, mert méheinknek táplálékot nyújtanak.

A faültetésnek legnehezebb része a gödör kiásása, aki azonban nem akar vele fáradni, ne feledje el, hogy szegény emberek ma, nehéz vályog-talajban is kiássák a gödör darabát 2—3 lejért. A kiültetésre alkalmas fák ára is olyan alacsony ma, hogy igazán vétek nem ültetni.

Tájékozásul közöljük néhány, a méheknek hasznos fa alaj-igényét.

Az *akácfa* a laza, homokos talajt szereti, de jól fejlődik a kötöttebb talajban is, csak a szikben satnyul el. A *hársfa* szárazon fekvő kövér talajt igényli. A *vadgesztenye* már nem ilyen válogatós, de mégis jobban szereti a jó, kövér földet, a sovány talaj ártalmára van. Az *Ailanthus* kedveli az gyagos, száraz fekvésű és a meszes talajt, de jól tenyészik a homokon is (az esővizet nem kell a tövére vezetni). A *Gleitschia* kötött talajt szereti. A *Sophóra* jól átmelegedő, meszes talajon legszebb. Ez a két utóbbi fa való a szikes talajba is, a gyümölcsfák közül pedig a *kajszimbarack*.

A nehéz kötött talajban legalább 1 méter átmérőjű és 1 méter mély ültetőgödört kell ásni, míg az omlós, vagy homokos földben 60 cm. méretű gödör is megfelel. A gödör kiásása alkalmával, a föld felső termőrétégét külön tesszük, s külön az alsó rétegből kikerülő földet, mert az ültetésnél az előbbi zórjuk a fa gyökereire. A gödört azonban jobb korábban kiásni. Jó az ősszel kiásott gödörbe tavasszal ültetni s az őszi ültetéshez is pár hónappal előbb kell a gödört elkészíteni, már most a nyár folyamán.

Megemlítjük még, hogy a megsérült erősebb gyökereket a földben visszametszük, míg a galyakat csak tavasszal metszük, a fölé álló szemre; ősszel a fa tövére dombot hányunk, hogy a fiatal gyökereket a fagytól védje, tavasszal való ültetésnél pedig tányért készítünk a fa törzse körül. Ősszel nem kell megöcsölni az elültetett fácskát, de a tavasszal ültetettet mindjárt az ültetés után öntözzük meg. Az a helyes, ha az elültetett fát a földgátjak szerint és az ültetés mélysége szerint is ugyanazon a mélységben van, mint régi helyén volt.

A *gyümölcsfák*, a *dió kivételével*, mind mézelők, de virágporot is bőven juttatnak méheinknek. Jelentőségük méhészeti szempontból az, hogy a méhesaládok kifejlődését elősegítik. A gyümölcsfa-virágzás a méhesalád fiasítását éppen a legkorábban segíti elő, mert a gyümölcsfa friss nektárjának hatása alatt szaporított munkáméhek akácvirágzás alatt gyűjtenek, de a fiatal méhek is igen hasznosak ilyenkor.

A gyümölcsfák és az akácfa mellett többi mézelőfáinkra is gondoljunk. Itt van mindjárt a *bálványfa* (*Ailanthus*), amely szintén jól mézel; mégpedig az akácfa elvirágzása után. Ugyancsak jó nyári mézelő a *hárs* és a *japán akác* (*Sophora*).

A *lepényfa*, vagy *Gleditschia* szintén nyári mézelő. A *juharfának* is van nektáriuma, de korán, májusban virágzik, akár csak a *vadgesztenye*. Még korábban virágzik a *fűz*, melynek minden faja jó mézelő, csakhogy éppugy, mint a vele kb. egy időben virágzó gyümölcsfákat, a szeszélyes időjárás miatt ritkán tudják a méhek teljesen kihasználni. A *fűz* különben arról is nevezetes, hogy az egyetlen mézelő fánk, a barkásak között.

A *nyárfa*, a *cserfa*, *tölgyfa*, *szelid gesztenye*, *bükk*, *szilgyertyán*, *égerfa*, mind csak virágport juttatnak méheinknek. A helyben levő gyenge hordás többet ér, mint egy jobb hordás ugyan, de amelyet csak vándorlás útján lehetne kihasználni.

Egyes községekben eddig is értek már el eredményeket olyanok, akik egyedül fogtak a legelő javításához. A *leghelyesebb módja* azonban a *legelő javításának az, ha a község méhészei összefognak s közös erővel látnak a fajültetéshez*, mert ilyen módon, nagyobb mennyiségben egyszerre vásárolva, nem csak olcsóbban, hanem esetleg ingyen juthatnak fákhoz, ha az Erdélyi Méhész Egyesület útján szerzik be.

Sokszor olvassuk, hogy a méhtelep mézelő növényekké való beültetése saját méheinkre nézve nem jelentős, mert a méh közelben nem gyűjt. Tapasztalatunk szerint ez túlzás, az a való, hogy kivált a gyümölcsfákat virágzásuk idején amint az időjárás megengedi, szorgalmasan járják a méhek lakásuk közelében. Akácfákon, közvetlen a méhes mellett késő estig gyűjtik a nektárt, mert ilyenkor távolabb már nem repülnek. *A méhek mindenütt felkeresik a nektárt adó virágokat, csak sok legyen belőlük, ha a fák és bokrok egyszerre sok virágot nyitnak, már néhány nagyobb fa is észrevehető hordást ad.*

Mézpergető gépek minden nagyságban,

mézesbödönök,
mézszűrők állan-
dóan kaphatók

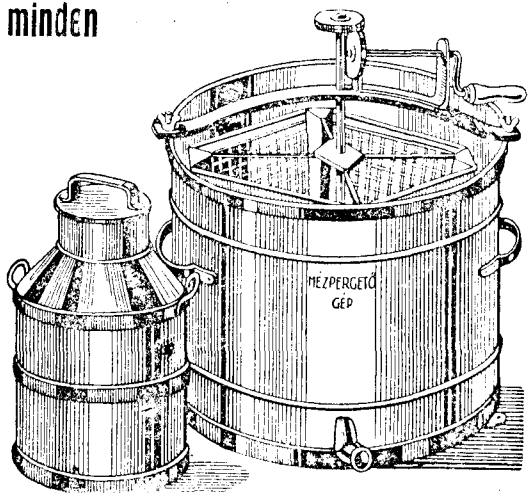
Zeiler József

bádogosnál,

Cluj,

A S T O R I A

szálló mellett.

EGYLETI ÉLET

Bezárult az E. M. E. Ingyenes méhészeti tanfolyama.

Az E. M. E. ez évben is megrendezte a szokásos tavaszi ingyenes méhészeti tanfolyamot Kolozsváron, amelyen az én 25 hallgató vett részt. A tanfolyamot Pohl Béla együleti alelnök nyitotta meg. A tanfolyam előadója *Stief Ottó*, az E. M. E. ig. vál. és tb. tagja volt. A tanfolyam megtartását a földművelésügyi miniszterium — sz. — kelt iratával engedélyezte. A tanfolyamon résztvettek:

1. Darkó József Kvár. 2. Cservenka András Kvár. 3. Aramia Blaga Vvár. 4. Dr. Molnár Sándorné Kvár. 5. Seres Jajosné Dés. 6. Máthé Árpád Kvár. 7. Török András Kvár.

A méhészeti tanfolyam résztvevői.

8. Nagy Pál Kvár. 9. Linzmayer Emil Kvár. 10. Gyöngyösi Ferenc Kvár. 11. Nagy Ödön Mezópanit. 12. Gábor József Kvár. 13. Ebergényi Sándor Kvár. 14. Antal Gyula Kvár. 15. Agoston Gyula Kvár. 16. Gărbacia Virgil Kvár. 17. András János Kvár. 18. Papp Pál Kvár. 19. Takács Zoltán Kvár. 20. Bocsány Zoltán Kvár. 21. Weber Edmund Kvár. 22. Fejér József Kvár. 23. Kubinyi Elemér Kvár. 24. Adeniz Sofron Sarmas. 25. Balla Pál Kvár.

A tanfolyam bezárásakor a résztvett hallgatók a tanfolyam látogatásáról bizonyítványt nyertek. A záró vizsgán *Pohl Béla* alelnök elnökölt. Jelen voltak *Török Bálint* főtitkár, *Tóth István*, *Nagy Vilmos*, *Seyfried Ferenc*, *Katona József* ig.-vál. tagok. A tanfolyamon résztvett hallgatókat *Szigethy Jenő* fényképész lefényképezte és a hallgatók köszönetüket fejezték ki az egyesületnek, valamint *Stief Ottó* előadónak, hogy alkalmat nyújtottak arra, hogy a méhészet alapismereteit a maguk számára e tanfolyamon megszerezhessék.

Figyelmeztetés a hátrálékos tagdíjak befizetésére

A Méhészeti Közlöny korábbi számaiban közöltük, hogy az E. M. E. igazgató-választmánya rendet óhajt teremten az egyesület anyagi viszonyaiban. Ezért a hátrálékok befizetését az egyesületi jogtanácsos sürgette meg és felkérte a hátrálékos tagtársakat, hogy amennyiben tagdíjhátralékuk egyszerre lefizetni nem tudnák, kérjenek haladékat, vagy ha nagyon nehéz anyagi körülmények közé kerültek, kérjenek engedményt tartozásuk összegéből, mert engedmények nyújtásától sem zárkózik el az egyesület. Az azonban lehetetlen hogy valaki évek hosszú során át igénybe vegye az egyesület által nyújtott előnyöket és az egyesület hivatalos lapját járassa, de anyagi kötelezettségeit ne teljesítse. Ha valaki ön hibáján kívül jutott nehéz helyzetbe, szívesen jön segítségü az egyesület követelésének mérséklésével, de tisztában kell lennie minden tagjával szemben tekintetben, hogy ki nyíre képes és hajlandó a vállalt kötelezettségeinek megfelelni. Miután hónapok óta ismételten tájékoztatta az Elnökség az egyesület T. Tagjait e téren elfoglalt álláspontja felől ezek a jelen sorok utolsó figyelmeztetésül szolgáljanak a hátrálékok befizetésére, mert mindazon hátrálékos T. Tagtársaink ügyét, akik tartozásukat július hó folyamán nem egyenlítik ki, vagy annak fizetésére haladékat nem kérnek, avagy hátralékukat indokolt esetekben akár engedmény kérésével is rendezni nem fogják, kénytelen lesz az Elnökség az egyesületi jogtanácsos úrnak átadni, hogy az egyesület követelésének a bíróság útján szerezzen érvényt. Sajnos, a kapcsolatos költség olykor a tagdíj tartozás összegét többszörösen is meg fogja haladni, de az egyesület minden lehető eszközt megadott minden egyes tagnak a fentti ajánlatával, hogy az egyesülettel szemben fennálló anyagi ügyeit rendezze és ezek után már mindenki csak önhibájából maga okozza önmagának azt a felesleges költséget és rossz érzést, amelytől meszszenemőleg megkímélni óhajtotta az egyesület.

Tagdíjnyugtázás.

Az E. M. E. titkári hivatalához a következő összegek küldettek be:

1931. évre 100 L. tagdíjat fizetett: Fazakas I. Csztdomokos, Balogh M. Sautau.

1932. évre 100 L. tagdíjat fizetett: Fazakas I. Csztdomokos, Csipkés J. Agyéres, Bényi S. Gänesti, Vancza J. Bogártelke.

1933. évre 100 L. tagdíjat fizetett: Schreiber Á. Petrozsény, Csipkés J. Agyéres, dr. gr. Bethlen L. Kolozsvár, Bényi I. Gänesti (hátr. 1934-re), Tóth H. András Rpécska, Káli A. Rpécska (50.)

1934. évre 100 L. tagdíjat fizetett: Vas L. Csiketi tanya, Ottl A. Szfenes, Hermann M.-né Gödemesterháza, Mátyás Á. Sáros, Nagy V., dr. gr. Bethlen L. Kolozsvár, Nagy G. Sándor Mpanit, Demeter P. Berchez, Nagy L. Érszöllös, Révai P. Nmajtény, Rác M. Galac, Berecz J. Szatmár.

KÜLÖNFÉLÉK.

Visszavonták az adómentes méhészcukor ügyében kiadott rendeletet. A pénzügyminiszterium vissza vonta azt a kedvezményt, amit az inséges méhcsaládok felsegítésére engedélyezett adómentes cukor engedélyezésével nyújtott az ország méhészeinek. Sajnos a helyzet nemhogy javult volna, hanem még súlyosbodott, mert a tavaly a hideg esős idő miatt nem tudtak hordani a méhek, az idén pedig oly nagy volt a szárazság, hogy a virágokban nem volt nektár, a méhek még a saját napi szükségletüket is alig voltak képesek behordani. Ilyen körülmények között az E. M. E. elnöksége újabb kérelemmel fordult a földművelésügyi és pénzügyminiszteriumokhoz, ismételten kérve a méhészek részére az adómentes cukor engedélyezését és pedig sürgősen, hogy még a nyár végén és őszszel biztosítható legyen a méhek téli elesége. — Az idén az E. M. E. Szatmáron fogja megtartani vándorgyűlését és ott is programmba veszi a méhek etetésének kérdését mint egyik legidősebb és legégetőbb problémát. — Egyébként lapunk mai számát is a méhek etetésének szolgálatába állítottuk, amennyiben a mai számunkban Stief Ottó tagtársunktól közlünk egy a kérdést részletesen ismertető cikket. — Amennyiben pedig az egyesület adómentes cukor iránti kérésére kedvező választ kap, azonnal értesíteni fogjuk az egyesület tagjait. Megjegyezni kívánjuk, hogy ezuttal külön is kértük a kormánytól, hogy egyesületünknek is adjon meghatalmazást a cukor elosztására,

mert csak ez esetben biztosíthatjuk tagjainkat arról, hogy az egyesület kérésére engedélyezett kedvezményes áru cukorból az egyesület tagjai is részesülhetnek.

A költésrothadás fellépett Szatmár vármegyében is. Szomorú tünet, hogy Erdély különböző vidékeiről újabb és újabb jelentések érkeznek a költésrothadás fellépéséről. — Megirtuk volt, hogy Kolozs- és Csík vármegyékben már a korábbi években megállapított a baj, újabban Szatmár vármegyéből érkezett jelentés arról, hogy ott is fellépett a méheknek az a legveszedelmesebb fertőző betegsége. Az E. M. E. lépéseket tett ugy Kolozs, mint Csík vármegyében a betegség terjedésének megállítására és újabban megkereste a Szatmár vármegyei Mezőgazdasági Kamarát is, hogy költségvetésébe vegye fel a költésrothadás ellen való hathatós védekezés módjainak ismertetéséhez és keresztülviteléhez szükséges összeget. Az E. M. E. az idén az E. G. E. mezőgazdasági kiállításával kapcsolatosan Szatmáron rendezi meg ezévi méhészeti vándorgyűlését. A vándorgyűlésnek két főtárgya lesz előreláthatólag, az egyik a méhek cukorral való etetése, melyik kérdés a tavalyi hideg esős és az idej száraz meleg időjárás következtében igen aktuálissá vált. A másik fontos és hasonlóképpen életbevágó kérdés a költésrothadás elleni védekezés módjainak megismertetése és keresztülvételének megszervezése lesz valószínűleg. Az E. M. E. még nem jelezte ki az előadókat, de igen

kivánatos volna, hogy azok, akik a kérdéssel tudományos, vagy gyakorlati alapon behatóan foglalkoztak, önként is jelentkezzenek előadóknak, vagy a gyűlésen fejtsék ki tapasztalataikat majd a köz javára.

Az anyák megjelölése. He-lyesen cselekszik a méhész, ha a bepárazott új anyákat minden évben egyforma színnel megjelöli. Így az 1934. évi anyák fehér színnel jelölendők meg mind. A megjelölés szükségeségéről és előnyéről felesleges bővebben írunk. Figyelmeztetünk azonban mindenkit, hogy egy évjáratban különböző családoknál másféle színekkel jelölni az anyát nem tanácsos, mert az másra, mint zavarkeltésre nem való és az óhajtott cél így el nem érhető. Miután pedig egy anyának az életkora 3 év, legegyszerűbb 3 színt választani, amelyet állandóan felváltva alkalmazunk. Ez a megjelölés csak a kort jelzi, de gyakorlati szempontból igen értékes e megjelölés.

A méhek betegségei ellen való védekezés nemzetközi megszervezése. Egyik államra sem közömbös, hogy a szomszédban milyenek az állategészségügyi viszonyok. Különösen a méhek betegségei terjedhetnek

könnyen, mert a legéberebb határzárlattal sem lehet meg akadályozni, hogy a méhek a határon át ne szálljanak az idegen családokat kirabolni vagy a rajok át ne szökjenek. A beteg családoktól rabol méz, vagy a kószra raj áthurcolhatja a betegség okozóit. — Párisban működik egy nemzetközi bizottság az állategészségügyi törvényes intézkedések egységesítése céljából. A bizottság megbízásából a berlini biológiai intézet méhbetegségkutató osztályának vezetője, Borchert professzor a napokban készítette el a különböző országok méhbetegségekre vonatkozó törvényeinek összefoglalását. Munkáját alkalmam volt még kéziratban olvasni. Minden remény megvan arra, hogy a párisi bizottság nemzetközi munkája az összes európai országok méhészeti törvényeire is jóhatású lesz.

Méhész levél. Kunsch Lajos dévai tagtársung írja, hogy Déván 43 méhész 375 méhcsaládot telet be 1933 őszen. — Áprilisig 165 család telet ki. Azután is pusztult az állományból. Déván a kamara méhészkört alakított 10 L. beiráj és 50 L. tagdíjjal.

Apróhirdetések.

Garantált tiszta méhviaszból hengerprésszel előállított Mülép kapható Szurdoki Krcs Kornél méhészetében, bármily méretű nagyságban. Egy kiló ára 150 lei. Salakmentes tiszta méhviaszt elfogadok átdolgozás végett 25 százalék levonással. Szurdoki Krcs Kornél méhészete, Sibiu, Ptoplakheid-Calea Poplacei 14. — Veszek garantált tiszta méhviaszt, minta küldését és árajánlatot kérek,

Eladó 15 Dadant rendszerű kaptár, Zoler szerkezet préselt rozs szalmából a legújabb találmányok tekintetbe vételével igen jó kivitelben, kívül kátrány papírral borítva; 1933 telén készültek. Egy teljesen felszerelt kaptár ára 400 lej Kolozsvárra szállítva. Cim: Panait Vasiliu, a mócsi méhészeti kerület főnöke (Şeful Regiunei Agricole Mociu).